

**MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

**PLAN INTERVENCIJA
KOD IZNENADNIH ONEČIŠĆENJA MORA**

PRIJEDLOG

Zagreb, srpanj 2008.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 50. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine broj 110/07) i članka 63. stavka 2. Pomorskog zakonika (Narodne novine, broj 181/04, 76/07) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2008. godine donijela

PLAN INTERVENCIJA KOD IZNENADNIH ONEČIŠĆENJA MORA

1. OPĆE ODREDBE

1. Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (u dalnjem tekstu: Plan intervencija) je dokument održivog razvitka i zaštite okoliša kojim se utvrđuju postupci i mјere za predviđanje, sprječavanje, ograničavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora i na izvanredne prirodne događaje u moru radi zaštite morskog okoliša.

2. Plan intervencija je usklađen s međunarodnim ugovorima iz područja zaštite morskog okoliša čija je stranka Republika Hrvatska.

3. Plan intervencija se primjenjuje kod iznenadnog onečišćenja mora uljem i/ili smjesom ulja razmjera većeg od 2000 m^3 , opasnim i štetnim tvarima, te kod izvanrednih prirodnih događaja u moru.

4. Za onečišćenja uljem i/ili smjesom ulja razmjera manjeg od 2000 m^3 , za manji opseg i jačinu izvanrednog prirodnog događaja u moru primjenjuje se županijski plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora koji, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave za zaštitu okoliša, donosi predstavničko tijelo županije.

5. Plan intervencija ne primjenjuje se u slučaju radioaktivnog onečišćenja.

6. Pojedini pojmovi u smislu ovoga Plana intervencija imaju sljedeća značenja:

Disperzanti: kemijska sredstva za raspršivanje i/ili uklanjanje uljnih onečišćenja s površine mora, a imaju valjanu dozvolu za uporabu.

Iznenadno onečišćenje mora: događaj ili niz događaja istog podrijetla koji izaziva ili može izazvati ispuštanje ulja i/ili smjese ulja, opasnih i štetnih tvari i koji predstavlja ili može predstavljati opasnost za morski okoliš ili obalu, te koji zahtijeva djelovanje u slučaju opasnosti ili drugo trenutačno reagiranje.

Izvanredni prirodni događaj u moru: prirodna pojava koja nastaje uslijed prekomjernog rasta broja određenih morskih organizama, kao što su alge, meduze i slično.

Mjesto zakloništa: mjesto gdje je moguć privremeni smještaj broda (luka, dio luke ili zaklonjeno pristanište ili sidrište odnosno drugo zaklonjeno područje koje je kao takvo navedeno u Planu prihvata broda u nevolji) radi pružanja pomoći ili uklanjanja možebitne prijetnje ljudima, brodu ili okolišu.

Onečišćujuća tvar: svaka tvar ili skupina tvari, uključujući ulje i opasne i štetne tvari koja zbog svojih svojstava, količine i unošenja u morski okoliš odnosno u pojedine njegove

sastavnice, može biti štetna po zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno biološku i krajobraznu raznolikost.

Opasne i štetne tvari: svaka tvar, osim ulja, koja može, ako se unese u morski okoliš, ugroziti zdravlje ljudi, nanijeti štetu morskom okolišu, nanijeti štetu privlačnosti morskog okoliša ili ometati druge dopuštene načine korištenja mora.

Mjere reagiranja na moru: sve mjere, uključujući intervenciju na izvoru onečišćenja, zračni nadzor, sprječavanje širenja onečišćujuće tvari, skupljanje onečišćujuće tvari, primjenu sredstava za obradu s plovila i zrakoplova, ili bilo koju drugu akciju koja se poduzima na otvorenom moru kako bi se reagiralo na iznenadno onečišćenje, ograničilo širenje i olakšalo uklanjanje onečišćujuće tvari, te ublažile posljedice nezgode.

Mjere reagiranja na kopnu: svaka akcija koja se poduzima na kopnu ili u moru kao posljedica onečišćenja mora, kako bi se sakupila, odstranila ili uništila onečišćujuća tvar i smanjio njezin utjecaj ili učinak.

Operativne snage: ustrojena operativna tijela koja raspolažu odgovarajuća sredstva, interventne ekipe i opremu za čišćenje mora, te fizičke i pravne osobe ovlaštene za poslove gospodarenja opasnim otpadom i praćenja stanja morskog okoliša.

Subregionalni plan intervencija za sprječavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja Jadranskog mora većih razmjera (u daljem tekstu: Subregionalni plan): plan intervencija kojemu je cilj uspostaviti mehanizam međusobne suradnje pomoću kojeg će nadležna nacionalna tijela jadranskih država surađivati radi usklađivanja i objedinjavanja svojih djelovanja koja se odnose na sprječavanje i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora, a koja utječe ili bi mogla utjecati na teritorijalno more, obale i povezane interese jedne ili više jadranskih država, ili na nezgode koje prelaze raspoloživu sposobnost za reagiranje svake države pojedinačno.

Područje odgovornosti prema Subregionalnom planu: teritorijalno more Republike Hrvatske, Talijanske Republike i Republike Slovenije, unutar Jadranskog mora, kako je utvrđeno u skladu s međunarodnim pravom.

Područje interesa prema Subregionalnom planu: morske vode koje nisu obuhvaćene područjem odgovornosti prema Subregionalnom planu, a u kojima iznenadno onečišćenje utječe ili bi moglo utjecati na povezane interes jedne ili više stranaka.

Područje posebno osjetljivog mora: područje koje se posebno zaštićuje u skladu s odlukama i smjernicama Međunarodne pomorske organizacije (IMO) radi značaja svojih prepoznatih ekoloških, društveno-ekonomskih ili znanstvenih osobitosti koje mogu biti ugrožene zbog utjecaja pomorske plovidbe.

Pomorski objekt: objekt namijenjen za plovidbu morem (plovni objekt) ili objekt stalno privezan ili usidren na moru (plutajući objekt), odnosno objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekt).

REMPEC: Regionalni centar za žurne intervencije u slučaju onečišćenja Sredozemnog mora osnovan na temelju 7. Rezolucije Barcelonske konvencije 1976.

Sanacija onečišćenja: skup razumnih mjera za ponovno uspostavljanje ili nadomeštanje prijašnjeg stanja morskog okoliša.

Smjesa ulja: smjesa s bilo kakvim sadržajem ulja.

Ulje: sva postojana ugljikova mineralna ulja, kao što su sirova nafta i njeni derivati, te talozi i otpadna ulja iz Priloga I. Međunarodne konvencije o sprječavanju zagadivanja

mora s brodova, kako je izmijenjena i dopunjena, bez obzira na to prevoze li se kao teret ili kao zalihe goriva i maziva.

Glavni zapovjednik na mjestu događaja: osoba koju imenuje država predvodnica i koja ima opće operativno zapovjedništvo nad svim operacijama zajedničkog reagiranja u okviru Subregionalnog plana.

Zaštićene prirodne vrijednosti: prirodne vrijednosti proglašene zaštićenim od nadležnog tijela, a odnose se na zaštićene kategorije (nacionalni parkovi, posebni rezervati, parkovi prirode), zaštićene svojte uključujući mrtve primjerke divljih svojti zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode i međunarodnih ugovora te na zaštićene minerale i fosile.

1.1. VRSTE RIZIKA I PRIJETNJI OD ONEČIŠĆENJA MORA

7. Pod vrstama rizika i prijetnji od onečišćenja mora podrazumijevaju se mogući događaji ili situacije koje mogu uzrokovati štetu u morskom okolišu. Vrste rizika i prijetnji od onečišćenja mora su:

- nezgode na moru koje uključuju sudar brodova, nasukavanje, požar, eksploziju, kvar na konstrukciji, nezgodu pri upravljanju brodom ili drugi događaj na brodu ili izvan njega te nezgode na odobalnim pomorskim objektima,
- nezgode na podmorskim cjevovodima,
- potonuli brodovi i zrakoplovi,
- izvanredni prirodni događaj u moru,
- pad zrakoplova i helikoptera u more,
- nezgode na obalnim instalacijama i terminalima.

1.2. PODRUČJE DJELOVANJA

8. Plan intervencija se primjenjuje na morske prostore, dno i podmorje Republike Hrvatske, koji obuhvaćaju pomorsko dobro, unutarnje morske vode, teritorijalno more i zaštićeni ekološko ribolovni pojasa (u dalnjem tekstu: ZERP).

Karta područja obuhvata Plana intervencija dana je na slici 1.

Slika 1. Karta područja obuhvata Plana intervencija

2. SUBJEKTI ZA PROVEDBU PLANA INTERVENCIJA

9. Subjekti koji sudjeluju u provedbi Plana intervencija su:
- Stožer za provedbu Plana intervencija (u dalnjem tekstu: Stožer),
  - Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru u Rijeci (u dalnjem tekstu: MRCC) i
  - Županijski operativni centar (u dalnjem tekstu: ŽOC).

2.1. STOŽER

10. Stožer je tijelo odgovorno za provedbu postupaka i mjera predviđanja, sprječavanja, ograničavanja, spremnosti za i reagiranja po Planu intervencija i Subregionalnom planu.

11. Sastav Stožera:

- članove i zamjenike članova Stožera imenuje Vlada Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Vlada) iz redova središnjih tijela državne uprave nadležnih za: more, zaštitu okoliša, zaštitu prirode, unutarnje poslove, vodno gospodarstvo, vanjske poslove, financije, zaštitu i spašavanje, obranu i predstavnika MRCC-a,
- zapovjednik Stožera je predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more,
- zamjenik zapovjednika Stožera je voditelj MRCC-a,
- tajnik Stožera je predstavnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more,
- uže zapovjedništvo Stožera čine predstavnici središnjih tijela državne uprave nadležnih za more, zaštitu okoliša, zaštitu i spašavanje, unutarnje poslove, obranu i predstavnik MRCC-a.

Popis članova Stožera redovito se ažurira, nalazi u zapovjedništvu Stožera te objavljuje na internet stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more.

12. Sjedište Stožera je u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za more. Administrativne poslove Stožera obavlja tajništvo sa sjedištem u središnjem tijelu državne uprave nadležnim za more. Operativno djelovanje Stožera obavlja MRCC u Rijeci.

13. Zadaci Stožera su:

- zapovjedno djelovanje po Planu intervencija,
- donošenje odluke o aktiviranju i završetku djelovanja po Planu intervencija odnosno o aktiviranju i završetku koordinativnog djelovanja MRCC-a,
- provedba mjera sprječavanja onečišćenja mora,
- aktiviranje ljudstva, raspoložive opreme i sredstava s kopna, mora i zraka,
- aktiviranje raspoloživih tehničkih i ljudskih resursa Obalne straže,
- usklađivanje aktivnosti nadležnih središnjih tijela državne uprave i pravnih osoba i službi u djelovanjima koja se odnose na sprječavanje i smanjenje šteta u moru te traženje informacija od drugih središnjih tijela državne uprave, institucija te pravnih i fizičkih osoba po potrebi,
- davanje naloga za uzorkovanje i analizu onečišćenja morskog okoliša za vrijeme i nakon intervencije,
- prikupljanje dokaza i dokumenata u svrhu potraživanja naknade štete po okončanju intervencije,
- donošenje odluke o načinu uklanjanja onečišćenja,

- donošenje odluke o uporabi disperzanata,
- donošenje odluke o načinu i mjestu odlaganja prikupljenog otpada,
- traženje pomoći drugih država, odnosno traženje pomoći od REMPEC-a putem MRCC-a, odnosno aktiviranje Subregionalnog plana,
- koordiniranje operacija zajedničkog reagiranja prema Subregionalnom planu, kada Republika Hrvatska zatraži pomoći drugih država i REMPEC-a,
- davanje zadatka i praćenje rada MRCC-a i ŽOC-eva,
- usvajanje godišnjeg izvješća o onečišćenjima mora i poduzetim djelovanjima,
- razmjena informacija i suradnja s predstavnicima MRCC-a, ŽOC-eva te tijelima drugih država u okviru provedbe Subregionalnog plana,
- donošenje prijedloga finansijskog plana za provedbu Plana intervencija i Subregionalnog plana,
- izrada procjene potrebnih sredstava u slučaju žurnih intervencija temeljem procjene ŽOC-a,
- donošenje Poslovnika,
- informiranje javnosti.

14. Djelovanje Stožera

Ako onečišćenje opasnim i štetnim tvarima ili izvanrednim prirodnim događajem u moru može ugroziti morski okoliš, zdravlje ljudi i gospodarsku uporabu mora i može imati posljedice za dvije ili više županija ili kada je količina onečišćenja uljem i/ili smjesom ulja veća od 2000 m³, zapovjedno djelovanje provodi Stožer, a koordinativno djelovanje MRCC u suradnji sa ŽOC-evima.

Iznimno, zbog potrebe žurnog djelovanja kod iznenadnog onečišćenja mora, odluku o aktiviranju Plana intervencija može donijeti zapovjednik Stožera bez prethodne suglasnosti Stožera uz sazivanje članova užeg zapovjedništva Stožera i dužan je u roku 24 sata obavijestiti ostale članove Stožera o odluci o aktiviranju Plana intervencija.

Nakon donošenja odluke o aktiviranju Plana intervencija članovi užeg zapovjedništva Stožera dužni su po nalogu zapovjednika Stožera, koristeći postojeća interventna prijevozna sredstva, okupiti se u sjedištu MRCC-a u najkraćem mogućem roku.

Nadzor nad operativnim djelovanjem po Planu intervencija **na mjestu onečišćenja** provode nadležni inspektor lučke kapetanije i inspektor zaštite okoliša.

Formatted: Font: Bold

Formatted: Font: Bold

Stožer može zatražiti stručne savjete podrške od drugih središnjih tijela državne uprave, institucija, organizacija te pravnih osoba i stručnjaka s popisa koji se nalazi u zapovjedništvu i tajništvu Stožera.

2.2. NACIONALNA SREDIŠNICA ZA USKLAĐIVANJE TRAGANJA I SPAŠAVANJA NA MORU U RIJECI (MRCC)

15. Nacionalna središnjica za usklajivanje traganja i spašavanja na moru u Rijeci je tijelo nadležno za koordinaciju Stožera i ŽOC-eva u slučaju iznenadnih onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj.

16. Zadaci MRCC-a su:

- operativno djelovanje po Planu intervencija,
  - koordinativno djelovanje po županijskim planovima intervencija,
  - koordiniranje provedbe mjera sprječavanja onečišćenja mora,
  - procjena situacije na temelju primljenih i obrađenih informacija te sukladno tome poduzimanje akcija u cilju sprječavanja i smanjenja onečišćenja mora,
  - upućivanje prijedloga aktiviranja Plana intervencija prema zapovjedniku Stožera, nakon predlaganja i odobravanja mjesta zakloništa,
  - aktiviranje ljudstva, raspoložive opreme i sredstava s kopna, mora i zraka po nalogu zapovjednika Stožera,
  - održavanje veza i uskladivanje rada svih osoba koje sudjeluju u djelovanju,
  - razmjena informacija s nadležnim županijskim centrima 112 uključenim u provedbi Plana intervencija i županijskih planova intervencija,
  - koordiniranje motrenja onečišćenog područja temeljem raspoloživih sredstava (plovni objekti, zrakoplovi, helikopteri, radari i sateliti),
  - vođenje dnevnika o tijeku djelovanja,
  - izvješćivanje Stožera o tijeku djelovanja,
  - obavješćivanje operativnih tijela drugih država i REMPEC-a o mogućem/nastalom onečišćenju mora putem Sustava informiranja o onečišćenju (u dalnjem tekstu POLREP),
  - izrada godišnjeg izvješća o onečišćenjima mora i poduzetim djelovanjima.
- MRCC dostavlja tajništvu Stožera godišnje izvješće.

17. U slučaju aktiviranja Plana intervencija ili županijskih planova intervencija, voditelj MRCC-a odnosno njegov zamjenik odgovoran je za provedbu zadatka MRCC-a.

18. Djelovanje MRCC-a:

- ako onečišćenje mora može ugroziti morski okoliš, zdravje ljudi ili gospodarsku uporabu mora u području više ŽOC-eva, ili prelazi mogućnost djelovanja jednog ŽOC-a, koordinativno djelovanje preuzima MRCC, a operativno djelovanje preuzima ŽOC Primorsko –goranske županije za području Istarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Zadarske županije odnosno ŽOC Splitsko-dalmatinske županije za područje Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije;
- u slučaju onečišćenja u ZERP-u, a po potrebi i u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama, MRCC predlaže Stožeru aktiviranje Obalne straže;
- Obalna straža može za potrebe Plana intervencija angažirati pravne osobe specijalizirane za intervencije na otvorenom moru (tegljenje, gašenje požara, postavljanje brana i drugo) radi provođenja mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora te interventne mjere kod onečišćenja mora po nalogu zapovjednika Stožera.

2.3. ŽUPANIJSKI OPERATIVNI CENTAR (ŽOC)

19. ŽOC je tijelo odgovorno za provedbu postupaka i mjera predviđanja, sprječavanja, ograničavanja, spremnosti za i reagiranja po županijskom planu intervencija i za operativno sudjelovanje u provedbi Plana intervencija i Subregionalnog plana.

20. Područje djelovanja županijskog plana intervencija odgovara granicama županije.

21. Sastav ŽOC-a:

- članove i zamjenike članova ŽOC-a imenuje župan iz redova upravnih tijela županije nadležnih za poslove zaštite mora, zaštite okoliša, zaštite i spašavanja, te unutarnjih poslova, predstavnika lučke kapetanije i iz redova znanstvenih i stručnih institucija,
- zapovjednik ŽOC-a je lučki kapetan,
- zamjenik zapovjednika ŽOC-a je predstavnik županijske Policijske uprave – Sektora za granicu,
- uže zapovjedništvo ŽOC-a čine predstavnici upravnih tijela županije nadležnih za poslove zaštite more, zaštitu okoliša, zaštitu i spašavanje, te unutarnjih poslova.

22. Sjedište ŽOC-a nalazi se u lučkoj kapetaniji. Poslove tajništva ŽOC-a obavlja županijsko upravno tijelo nadležno za poslove zaštite mora.

23. Zadaci ŽOC-a su:

- operativno djelovanje prema Planu intervencija po nalogu Stožera,
- provedba županijskog plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora,
- provedba mjera sprječavanja onečišćenja mora,
- procjena opsega i jačine onečišćenja mora,
- obavješćivanje Stožera o nastalim onečišćenjima i poduzetim mjerama za sprječavanje i reagiranje,
- aktiviranje ljudstva, raspoložive opreme i sredstava s kopna, mora i zraka,
- davanje naloga ovlaštenim laboratorijima za uzorkovanje i analizu onečišćenja mora za vrijeme i nakon intervencije,
- donošenje odluke o načinu uklanjanja onečišćenja mora,
- donošenje odluke o uporabi disperzanata uz suglasnost Stožera,
- motrenje onečišćenog područja,
- donošenje odluke o načinu i mjestu odlaganja prikupljenog otpada,
- vođenje dnevnika o tijeku djelovanju, prikupljanje dokaza i dokumenata za izradu konačnog izvješća te izrađuje konačni obračun troškova,
- izvješćivanje javnosti o nastalom onečišćenju mora i poduzetim interventnim mjerama,
- izrada procjene sredstava za žurne intervencije,
- izrada i dostava tajništvu Stožera polugodišnjeg izvješća o praćenju stanja mora i izvršenim intervencijama,
- izrada godišnjeg izvješća,
- izrada godišnjeg programa rada,
- izrada prijedloga financijskog plana za provedbu županijskog plana intervencija,
- izrada procjene rizika i osjetljivosti područja primjene županijskog plana intervencija,
- predlaganje izrade i ažuriranja županijskog plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.

24. Djelovanje ŽOC-a

Ako onečišćenje ugrožava ili može ugroziti morski okoliš, zdravlje ljudi ili gospodarsku uporabu mora u području djelovanja ŽOC-a, te ukoliko količina onečišćenja uljem i/ili smjesom ulja iznosi do 2000 m³ i za manji opseg i jačinu izvanrednog prirodnog dogadaja djelovanje je u nadležnosti tog ŽOC-a.

Ako onečišćenje ugrožava ili može ugroziti morski okoliš, zdravlje ljudi ili gospodarsku uporabu mora u području djelovanja više ŽOC-eva, ili prelazi mogućnost djelovanja jednog ŽOC-a, koordinativno djelovanje preuzima MRCC u suradnji sa ŽOC-em Primorsko-goranske županije odnosno ŽOC-em Splitsko-dalmatinske županije.

Nadzor nad operativnim djelovanjem po županijskim planovima intervencija na mjestu onečišćenja provode nadležni inspektor lučke kapetanije i inspektor zaštite okoliša.

25. Godišnji program rada za tekuću kalendarsku godinu izrađuje ŽOC i dostavlja tajništvu Stožera do 31. siječnja tekuće kalendarske godine.

Formatted: Font color: Auto
Formatted: Font color: Auto
Formatted: Font: Bold, Font color: Auto
Formatted: Font color: Auto

Godišnji program sadrži:

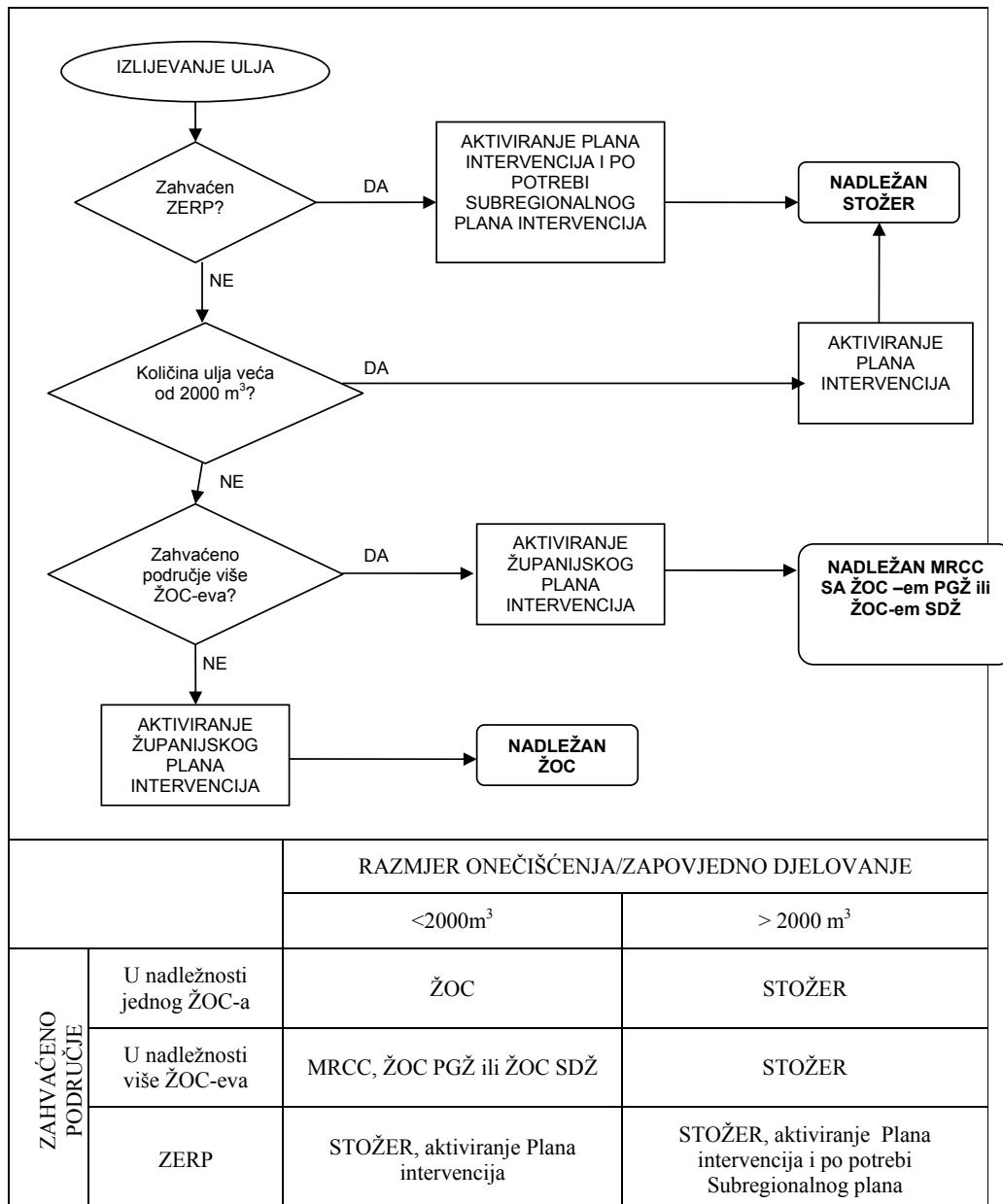
- poslove ŽOC-a,
- aktivnosti za provedbu poslova,
- nositelje aktivnosti,
- suradnike u provedbi aktivnosti,
- vrijeme izvršenja aktivnosti.

26. Godišnje izvješće izrađuje ŽOC za proteklu kalendarsku godinu i dostavlja tajništvu Stožera do 31. siječnja tekuće kalendarske godine.

Godišnje izvješće sadrži:

- podatke o obavljenom programu rada za prethodnu godinu,
- podatke o onečišćenjima mora,
- podatke o postojećoj opremi, mjestu skladištenja opreme i operativnim snagama koje sudjeluju ili mogu sudjelovati u provedbi županijskog plana intervencija,
- podatke o postojećoj opremi u vlasništvu županije (oprema i mjesta skladištenja opreme),
- podatke o provedenom testiranju opreme,
- podatke o provedenoj pokaznoj vježbi i izobrazbi operativnih snaga,
- podatke o članovima/zamjenicima članova ŽOC-a.

27. Shema aktiviranja Stožera i ŽOC-eva

2.4. OSTALI SUDIONICI U PROVEDBI PLANA INTERVENCIJA

28. U provedbi Plana intervencija sudjeluju stručno i tehnički ospozobljene pravne osobe i fizičke osobe obrtnici za otklanjanje posljedica nastalih u slučajevima iznenadnih onečišćenja mora registrirane prema posebnim propisima i koje imaju dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom i suglasnost za praćenje stanja morskog okoliša.

29. Popis pravnih osoba i fizičkih osoba obrtnika iz točke 28. Plana intervencija i njihove opreme i sredstava nalazi se u zapovjedništvu Stožera te se objavljuje na internet stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more.

30. Za uklanjanje onečišćenja na obali nastalog uslijed onečišćenja mora po nalogu Stožera i ŽOC-a uključuje se Civilna zaštita, a po potrebi mogu se uključiti i volonteri.

3. POSTUPCI ZA PREDVIĐANJE I MJERE ZA SPRJEČAVANJE I OGRANIČAVANJE ONEČIŠĆENJA MORA

3.1. POSTUPCI ZA PREDVIĐANJE

31. Postupci za predviđanje obuhvaćaju:

- praćenje stanja morskog okoliša,
- proglašavanje i upravljanje područjima posebno osjetljivog mora,
- osiguranje sustava za nadzor pomorskog prometa,
- osiguranje tehničkih sredstava i službi za provedbu mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora,
- procjenu rizika i osjetljivosti područja djelovanja Plana intervencija.

32. Praćenje stanja morskog okoliša obavlja se:

- planiranim redovitim ophodnjama područja djelovanja Plana intervencija plovnim objektima (brodovima čistačima mora i ostalim plovnim objektima Obalne straže i lučkih kapetanija), zrakoplovima, helikopterima, bespilotnim letjelicama, radarima i satelitima,
- uzorkovanjem i analizom morske vode na području djelovanja Plana intervencija,
- izvješćivanjem javnosti.

33. Proglašenje i upravljanje područjima posebno osjetljivog mora

U skladu sa Subregionalnim planom Stožer s drugim državama:

- suraduje na proglašavanju područja posebno osjetljivog mora na području djelovanja Plana intervencija,
- predlaže IMO-u područja posebno osjetljivog mora kao i popratne mjere zaštite,
- nadzire promet na područjima posebno osjetljivog mora (ako je promet dopušten) ili u njihovoj blizini.

34. Osiguranje sustava za nadzor pomorskog prometa

Za potrebe Plana intervencija koriste se sljedeći sustavi za nadzor pomorskog prometa: Sustav obveznog javljanja brodova u Jadranskom moru (u dalnjem tekstu ADRIREP) i Automatski identifikacijski sustav (u dalnjem tekstu AIS).

35. Osiguranje tehničkih sredstava i službi za provedbu mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora

Za provedbu postupaka predviđanja i provedbu mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora osiguravaju se tehnička sredstva i službe:

- radio-komunikacijska mreža na moru (MRCC-Rijeka, lučke kapetanije i obalne radio postaje),
- meteorološka služba (Državni hidrometeorološki zavod, Pomorska meteorološka služba),
- služba praćenja strujanja mora (Hrvatski hidrografski institut),
- služba traganja i spašavanja na moru (Služba traganja i spašavanja u Republici Hrvatskoj),
- informacijski sustav za upravljanje prometom plovnih objekata (MRCC-Rijeka),
- plovila, oprema i osoblje za reagiranje u slučaju pomoći brodu u nevolji, onečišćenja mora i požara na moru (pravne osobe i fizičke osobe obrtnici, Državna uprava za zaštitu i spašavanje - Služba za vatrogastvo),
- prihvatni uređaji na obali za otpad s brodova (lučke uprave),
- prihvatni uredaji za prikupljanje otpada s mora i obale (ŽOC-evi u suradnji s nadležnim županijskim tijelima te pravnim osobama i fizičkim osobama obrtnika),
- osoblje za čišćenje onečišćenja obale (pravne osobe i fizičke osobe obrtnici, Državna uprava za zaštitu i spašavanje - Služba za civilnu zaštitu, te po potrebi volonteri),
- interventne medicinske službe za pružanje prve pomoći i zbrinjavanje nastrandalih (Ustanove za hitnu medicinsku pomoć),
- nadležne službe za osiguravanje područja (na moru i/ili obali) gdje je došlo do onečišćenja, zabranu ribolova te zabranu kretanja i djelovanja neovlaštenim osobama u tim morskim područjima (središnje tijelo državne uprave nadležno za unutarnje poslove).

Županijski planovi intervencija sadrže popis ukupne opreme i sredstava s utvrđenim lokacijama i količinama opreme i sredstava u vlasništvu županija te u vlasništvu pravnih osoba i fizičkih osoba obrtnika koje sudjeluju ili mogu sudjelovati u intervenciji po pozivu ŽOC-a ili Stožera.

36. Procjena rizika i osjetljivosti područja djelovanja Plana intervencija

Procjena rizika i osjetljivosti područja djelovanja Plana intervencija izrađuje se u cilju učinkovitog djelovanja Plana intervencija na moguća onečišćenja mora te određivanja prioriteta zaštite i/ili sanacije morskog okoliša i odabira najprikladnijih mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora. U županijskom planu intervencija izrađuje se detaljna procjena rizika i osjetljivosti područja.

Procjena rizika obuhvaća:

- određivanje područja većeg rizika za onečišćenje mora (plovni putovi tankera, terminali, luke, sidrišta, obalne instalacije i podmorski cjevovodi, potencijalni izvori iznenadnog onečišćenja mora, platforme, potonuli brodovi i zrakoplovi u podmorju itd.),
- procijenjene količine mogućeg ispuštanja ulja i/ili smjese ulja i opasnih i štetnih tvari i njihov utjecaj na posebno osjetljiva područja,
- određivanje broja i frekvencije uplovljavanja brodova koji prevoze ulje i/ili smjese ulja i opasne i štetne tvari, njihovu nosivost te gustoću prometa ostalih brodova,
- analize oceanografskih, hidrografskih i meteoroloških podataka,
- prikaz zabilježenih onečišćenja mora uljem i/ili smjesom ulja, opasnim i štetnim tvarima,
- ekonomsku valorizaciju mogućeg onečišćenja mora.

Procjena osjetljivosti područja obuhvaća:

- određivanje tipa morske obale (šljunčana, pjeskovita, kamenita i drugo),
- prikaz zaštićenih prirodnih vrijednosti,
- prikaz materijalnih dobara podložnih riziku (gospodarski objekti na obali i moru, sportsko-rekreacijska područja, turističke zone, ribolovna područja, zone marikulture, područja kulturnih dobara i drugo),
- popis mogućih mjesta zakloništa prema Planu prihvata broda u nevolji.

Procjena osjetljivosti područja prikazuje se u GIS-u.

Karte osjetljivosti izrađuju se za svaku županiju i prikazuju se u GIS-u.

Nositelj izrade procjene rizika i osjetljivosti područja je središnje tijelo državne uprave nadležno za more u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za zaštitu okoliša i zaštitu prirode.

3.2. MJERE SPRJEČAVANJA I OGRANIČAVANJA OPASNOSTI OD ONEČIŠĆENJA MORA

37. Mjere sprječavanja i ograničavanja obuhvaćaju: utvrđivanje, smanjivanje i uklanjanje opasnosti od onečišćenja mora.

38. U cilju utvrđivanja opasnosti koriste se podaci ADRIREP-a, AIS-a i radne frekvencije lučkih kapetanija.

39. Operateri ADRIREP-a i AIS-a dostavljaju zapovjedniku Stožera, MRCC-a i ŽOC-a podatke o:

- plovnim objektima koji prevoze ulje i/ili druge opasne i štetne tvari i
- pomorskim objektima koji predstavljaju opasnost u pogledu onečišćenja mora iz bilo kojeg drugog razloga.

Za komunikaciju u slučaju onečišćenja koristi se VHF kanal 16, 10.

40. U cilju smanjivanja i uklanjanja opasnosti od onečišćenja mora poduzimaju se sljedeće mjere:

- stavljanje u stanje pripravnosti tegljača ili plovila s dostatnim kapacitetom tegljenja i sposobnosti pružanja ostale vrste pomoći prijavljenom pomorskom objektu, a sukladno ugovoru o poslovno tehničkoj suradnji,
- stavljanje u stanje pripravnosti brodova čistača, prikladne opreme i osoblja za reagiranje u slučaju onečišćenja, a sukladno ugovoru o poslovno tehničkoj suradnji,
- stavljanje Civilne zaštite u stanje pripravnosti,
- stavljanje u stanje pripravnosti službe za vatrogastvo, hitne medicinske pomoći, Gorske službe spašavanja,
- aktiviranje Crvenog križa za smještaj posade kod napuštanja broda,
- poduzimanje drugih mjera primjerene zamijećenoj opasnosti od onečišćenja.

Poduzimanje mjera za smanjenje i uklanjanje opasnosti od onečišćenja mora nalaže zapovjednik Stožera.

4. POSTUPCI I MJERE REAGIRANJA ZA SMANJENJE ŠTETA U MORSKOM OKOLIŠU

4.1. OBAVJEŠĆIVANJE

41. Ako prijeti opasnost od onečišćenja s pomorskog objekta odgovorna osoba za taj objekt dužna je o tome obavijestiti MRCC.

42. Tko prouzroči ili primijeti onečišćenje mora ili nezgodu koja može prouzročiti onečišćenje mora, dužan je odmah o tome obavijestiti županijski centar 112, lučku kapetaniju ili njene ispostave.

Popis tijela kojima se dostavlja obavijest i njihove adrese nalazi se u zapovjedništvu Stožera te se objavljuju na internet stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more.

43. Službena osoba koja zaprimi obavijest od osobe iz točke 42. Plana intervencija zatražiti će sljedeće podatke:

- datum i vrijeme kada je primijećeno onečišćenje mora ili događaj koji može prouzročiti onečišćenje mora,
- područje onečišćenja mora ili događaja koji može prouzročiti onečišćenje mora,
- opis, jačinu i opseg onečišćenja mora,
- podatke o izvoru ili mogućem izvoru onečišćenja mora (pomorski objekt, izvori onečišćenja s kopna i dr.),
- ime/naziv i broj telefona pravne ili fizičke osobe koja je obavijestila nadležno tijelo.

44. Službena osoba koja je zaprimila obavijest o onečišćenju mora ili nezgodi koja može prouzročiti onečišćenje mora, dužna je informaciju proslijediti MRCC-u, odnosno postupiti sukladno shemi tijeka obavješćivanja i postupka u slučaju onečišćenja uljem i/ili smjesom ulja.

Shema tijeka obavješćivanja i postupak u slučaju onečišćenja uljem i/ili smjesom ulja je dana u Prilogu I. Plana intervencija.

45. Službena osoba u MRCC-u, nakon primitka obavijesti o onečišćenju mora odnosno nezgodi koja može prouzročiti onečišćenje mora, dužna je od odgovorne osobe na pomorskom objektu zatražiti podatke o:

- vrsti nezgode,
- vrsti, veličini i nazivu,
- broju osoba na objektu,
- vlasniku/korisniku objekta,
- agentu objekta u Republici Hrvatskoj,
- točnoj poziciji,
- pravcu kretanja i brzini plovнog objekta, te njegova blizina ostalim pomorskim objektima,
- stupnju opasnosti za ljudski život, podatke o ozlijedenima i mogućnosti pomoći ozlijedenima,
- vrsti tereta i spremnicima, te informacije o njihovoj opasnosti po morski okoliš,
- veličini oštećenja objekta,
- poduzetim aktivnostima na otklanjanju prijetnji i mogućih posljedica.

46. Nakon prikupljenih i obrađenih podataka o onečišćenju mora odnosno nezgodi koja može prouzročiti onečišćenje mora MRCC dostavlja izvješće o nezgodi središnjim tijelima državne uprave nadležnim za more, zaštitu okoliša i unutarnje poslove, ŽOC-u, županijskom centru 112 i Obalnoj straži. Izvješće o nezgodi dostavlja se na Obrascu IN.

47. Po primitku izvješća o nezgodi, radi utvrđivanja opsega i vrste onečišćenja i procjene situacije, zapovjednik ŽOC-a osigurava izviđanje i praćenje kretanja onečišćenja na površini mora zrakoplovom ili helikopterom.

Popis raspoloživih zrakoplova i helikoptera za izviđanje nalazi se u zapovjedništvu Stožera te se objavljuju na internet stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more.

48. Procjena situacije utvrđuje se temeljem sljedećih kriterija:

- položaja na kojem je došlo do nezgode,
- vrste onečišćujuće tvari,
- količine onečišćujuće tvari koja je ispuštena i/ili može biti ispuštena,
- meteorološki podaci (smjer i snaga vjetra, stanje mora i morske mjene, temperatura mora i dr.) i podaci o morskim strujama,
- kretanja onečišćujuće tvari,
- stupnja opasnosti za ljudski život i/ili potencijalne opasnosti za zdravљje,
- opasnosti od požara/eksplozije,
- opseg moguće štete za prirodna dobra,
- opseg moguće štete za materijalna dobra.

49. Temeljem izvješća o nezgodi i procjene situacije aktivira se plan intervencija odgovarajuće razine (plan intervencija ŽOC-a ili Plan intervencija) i o tome se obavještavaju tijela iz točke 42. Plana intervencija.

4.2. AKTIVIRANJE DJELOVANJA PO PLANU INTERVENCIJA I ŽUPANIJSKIM PLANOVIMA INTERVENCIJA

50. Zapovjednik ŽOC-a aktivira djelovanje po županijskom planu intervencija na temelju utvrđenog stanja kada količina onečišćenja iznosi do 2000 m^3 ulja ili smjese ulja i onečišćenje ugrožava ili može ugroziti područje županije.

51. Zapovjednik ŽOC-a podnosi pisani zahtjev zapovjedniku Stožera da MRCC preuzme koordinaciju po županijskom planu intervencija ako onečišćenje ugrožava ili može ugroziti područja ovlasti više županija ili ako onečišćenje prelazi mogućnost djelovanja jednog ŽOC-a.

52. Zapovjednik ŽOC-a podnosi pisani zahtjev zapovjedniku Stožera o aktiviranju djelovanja po Planu intervencija ako količina onečišćenja iznosi više od 2000 m^3 ulja ili onečišćenje može imati posljedice za cijeli obuhvat Plana intervencija.

53. Zapovjednik Stožera, po primitku pisanog zahtjeva zapovjednika ŽOC-a iz točke 51. Plana intervencija, donosi pisanu odluku o koordinativnom djelovanju MRCC po županijskim planovima intervencija u suradnji sa ŽOC-em Primorsko-goranske županije odnosno ŽOC-em Splitsko-dalmatinske županije.

54. Zapovjednik Stožera, po primitku pisanog zahtjeva zapovjednika ŽOC-a iz točke 52. Plana intervencija, donosi pisanu odluku o aktiviranju Plana intervencija i o tome obavještava MRCC.

55. Na zahtjev zapovjednika Stožera MRCC obavještava operativna tijela drugih država i REMPEC o mogućem ili nastalom onečišćenju mora putem Obrasca PRS.

56. Angažiranje opreme i tehničkih/materijalnih sredstava nalaže zapovjednik Stožera ili ŽOC-a ovisno o opsegu onečišćenja mora.

57. Svi pisani dokumenti u vezi s djelovanjem po županijskim planovima intervencija, aktiviranjem Plana intervencija te informiranje i traženje pomoći od drugih država čuva se u Stožeru i ŽOC-evima 5 godina.

58. Zapovjednik ŽOC-a ili zapovjednik MRCC-a izdaje upozorenje putem lokalnih i nacionalnih medija o zabrani ribarenja i kretanja/plovidbe onečišćenim područjem te u suradnji s nadležnom policijskom upravom poduzima mjere za osiguranje onečišćenog područja.

59. Kada opseg djelovanja prema procjeni Stožera zahtjeva uključivanje ljudi i/ili tehničkih sredstava i opreme koja prelaze mogućnosti Republike Hrvatske aktivira se Subregionalni plan.

Stožer može zatražiti pomoć i od država koje nisu uključene u Subregionalni plan.

4.3. POSTUPANJE PO SUBREGIONALNOM PLANU

60. Nacionalno tijelo odgovorno za provedbu Subregionalnog plana je Stožer.
61. Nacionalni zapovjednik na mjestu događaja prema Subregionalnom planu je zapovjednik Stožera.
62. Nacionalni zapovjednik na mjestu događaja preuzima ulogu Glavnog zapovjednika na mjestu događaja ako Republika Hrvatska aktivira Subregionalni plan, odnosno kada se operacije zajedničkog reagiranja odvijaju na području Republike Hrvatske.
63. Centar za reagiranje/zajedničko reagiranje u slučaju opasnosti je MRCC.

4.3.1. Aktiviranje djelovanja po subregionalnom planu

64. Prije donošenja odluke o aktiviranju djelovanja po Subregionalnom planu, aktivira se Plan intervencija, izrađuje se procjena situacije i utvrđuje potrebna razina djelovanja.

65. Ako onečišćenje može ugroziti teritorijalna mora i područja interesa drugih država, Stožer odmah obavještava operativna tijela drugih država i REMPEC putem MRCC-a i to kada se dogodi nezgoda:

- na području odgovornosti Republike Hrvatske koja može prouzročiti onečišćenje ili je došlo do onečišćenja područja druge države,
- izvan područja odgovornosti Republike Hrvatske, a postoji prijeteća opasnost za područje odgovornosti Republike Hrvatske, prema procjeni Stožera,
- na području odgovornosti Republike Hrvatske, a opseg djelovanja zahtjeva uključivanje osoblja i/ili tehničkih/materijalnih sredstava i opreme koji prema procjeni Stožera prelaze mogućnosti reagiranja Republike Hrvatske.

66. Stožer nakon zajedničkog dogovora s operativnim tijelima drugih država, donosi odluku o aktiviranju postupanja po Subregionalnom planu o čemu ih obavještava. O donesenoj odluci MRCC obavještava operativna tijela tih država i REMPEC.

67. Odluka o aktiviranju djelovanja po Subregionalni plan može se donijeti bez prethodnog zajedničkog dogovora s operativnim tijelima drugih država ako to zahtjeva hitnost situacije.

68. Daljnje postupanje provodi se po Subregionalnom planu.

4.3.2. Traženje i pružanje pomoći

69. Kada Republika Hrvatska podnese zahtjev za pomoć osoblja, tehničkih/materijalnih sredstava i opreme, nadležna središnja tijela državne uprave dužna su:

- omogućiti žurni prelazak državne granice osoblja, tehničkih/materijalnih sredstava i opreme za pružanje pomoći uz osiguranje dozvola za djelovanje,

- dopustiti privremeni ulaz opreme i proizvoda (potrošni materijal koji uključuje disperzante, absorbense, brane i dr.) bez trošarina i drugih pristojbi.

70. Nakon zatražene pomoći, Republika Hrvatska može odobriti ulazak i djelovanje osoblja, plovnih objekata u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, ZERP-u i zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru za potrebe:

- nadziranja onečišćenja, sprječavanja širenja i skupljanje izlivenog ulja te opasnih i štetnih tvari, uzorkovanje i analiza mora i zraka, uporabu disperzanata ili drugih proizvoda za obradu onečišćenog područja, skladištenje i prijevoz skupljenog opasnog otpada,
- prijevoza osoblja, tehničkih/materijalnih sredstava i opreme za pružanje pomoći.

71. Vlada određuje posebnom Odlukom žurno postupanje za potrebe provedbe Subregionalnog plana kojom se određuje način izdavanja ulaznih viza i dozvola za rad osoblja, dozvola za prijevoz ili privremeni uvoz opreme, za prelijetanje civilnim zrakoplovima i plovidbu civilnim plovilima te korištenje objekata u zračnim i morskim lukama.

Prijedlog Odluke izrađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za more u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za obranu, unutarnje poslove, zaštitu i spašavanje, financije -Carinska uprava.

72. U svim slučajevima prekograničnog kretanja osoblja i opreme u cilju pružanja ili primanja pomoći, nadležna tijela Republike Hrvatske postupat će u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o olakšavanju međunarodnog pomorskog prometa i ostalim međunarodnim ugovorima i propisima.

4.3.3. Logistika

73. U provedbi Subregionalnog plana Stožer je obvezan osigurati i koordinirati:

- logističku potporu vođenju zajedničkih akcija reagiranja,
- smještaj i prijevoz, unutar područja Republike Hrvatske, za osoblje stranaka koje pružaju pomoći/potporu,
- uvjete za opremu i druga sredstva dobivena od država koje pružaju pomoći,
- mjere osiguranja za plovne objekte i zrakoplove u zračnim i morskim lukama.

5. PROVEDBA INTERVENTNIH MJERA U IZVANREDNIM SLUČAJEVIMA ONEČIŠĆENJA MORA

5.1. POSTUPAK U SLUČAJU IZLJEVANJA ULJA I/ILI SMJESE ULJA

74. Zapovjednik Stožera ili zapovjednik ŽOC-a, ovisno o količini izlivenog ulja i/ili smjese ulja, odlučuje o načinu izviđanja i praćenja kretanja ulja i/ili smjesa ulja na površini mora, odnosno morskoj obali. Izviđanje se obavlja iz zraka, a ako to nije moguće, korištenjem plovnih objekata.

75. Zapovjednik Stožera ili zapovjednik ŽOC-a dužan je provesti mjere odnosno zatražiti provođenje mjera od drugih nadležnih tijela radi:

- osiguranja onečišćenog područja od neovlaštenog pristupa i djelovanja,
- osiguranja nesmetanog uzorkovanja morske vode koja nije tretirana *disperzantima* i po potrebi praćenje kakvoće zraka,
- zabrana izlova ribe u onečišćenom području,
- zabrane plovidbe onečišćenim područjem.

76. Prilikom očevida na mjestu onečišćenja na površini mora predstavnik ovlaštenog laboratorija provodi uzorkovanje morske vode na onečišćenom području, uz poduzimanje mjera osobne zaštite i uz nazočnost inspektora nadležne lučke kapetanije.

Na temelju podataka dobivenih izviđanjem, procjenom situacije i očevodom, te na temelju meteoroloških podataka, podataka o morskim strujama, karakteristikama i opsegu izlivenog ulja i/ili smjesa ulja, zapovjednik Stožera ili zapovjednik ŽOC-a donosi odluku o poduzimanju potrebnih mjera za uklanjanje onečišćenja mora.

77. Uklanjanje ulja i/ili smjese ulja, obavlja se po nalogu zapovjednika Stožera ili zapovjednika ŽOC-a sljedećim redoslijedom:

- uklanjanje izvora onečišćenja,
- sprječavanje širenja ulja i/ili smjese ulja,
- skupljanje izlivenog ulja i/ili smjese ulja,
- kemijska obrada (uporaba disperzanata) izlivenog ulja i/ili smjese ulja po potrebi,
- uklanjanje onečišćenja morske obale,
- zbrinjavanje skupljenog opasnog otpada.

Pravne osobe i fizičke osobe obrtnici koje obavljaju poslove iz stavka 1. moraju imati dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom.

Popis ulja prema Prilogu I. MARPOL Konvencije dan je u Prilogu II. Plana intervencija.

78. Ako se onečišćenje uljem i/ili smjesom ulja ne može ukloniti mehaničkim putem mogu se upotrijebiti *disperzanti* sukladno shemi upotrebe disperzanata.

Shema upotrebe disperzanata dana je u Prilogu III. Plana intervencija.

79. Popis disperzanata koji se mogu koristiti u Republici Hrvatskoj i državama članicama Europske unije dan je u Prilogu IV. Plana intervencija.

80. Zapovjednik Stožera odnosno zapovjednik ŽOC-a donosi odluku o upotrebi disperzanata vodeći računa o postojećim okolnostima (vrsta ulja, hidrometeorološki uvjeti, raspoloživost materijala i osoblja itd.).

81. Upotreba disperzanata nije dozvoljena u:

- zaštićenim područjima prirode čiji se popis nalazi u Prilogu V. točki 1. Plana intervencija,
- u zonama uzgajališta marikulture navedenim u Prilogu VI. Plana intervencija,
- zonama mriješćenja,

- područjima gdje je moguć povrat morske vode u vodotoke prilikom utjecaja morskih mjena, vjetrova ili sniženih vodostaja u vodotocima.

82. U slučaju onečišćenja morske obale uljem i/ili smjesom ulja, zapovjednik Stožera ili zapovjednik ŽOC-a odlučuje o načinu i opsegu djelovanja vodeći računa o:

- karakteristikama i vrsti morske obale,
- osjetljivosti ekosustava i biološkim karakteristikama teritorija,
- vrsti i količini ulja i/ili smjese ulja na morskoj obali,
- godišnjem dobu i hidrometeorološkim uvjetima,
- izgrađenoj infrastrukturni na obali i mogućnosti odlaganja prikupljanog opasnog otpada,
- vremenu proteklom od incidenta izlijevanja onečišćujuće tvari u more,
- mogućim štetama u okolišu i gospodarskim štetama na morskoj obali u slučaju kemijskog načina uklanjanja ulja i/ili smjese ulja.

83. Prije nego se pristupi čišćenju onečišćene morske obale, poduzimaju se sljedeće pripremne aktivnosti:

- uklanjanje izvora onečišćenja,
- sprječavanje daljnog širenja onečišćenja mora,
- osiguravanje maksimalne zaštite svih sudionika u uklanjanju onečišćenja,
- pripremanje područja na obali za intervenciju,
- formiranje interventnih timova i organiziranje poslova čišćenja obale,
- osiguravanje prijevoznih sredstava za osoblje, tehniku i odvoz skupljenog opasnog otpada,
- po potrebi osiguravanje smještaja i prehrane za angažirano osoblje,
- određivanje privremenog i konačnog mesta za odlaganje skupljenog opasnog otpada.

Za provođenje pripremnih aktivnosti odgovorni su nadležni stožeri zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ministarstvo i središnje tijelo državne uprave nadležno za more.

84. Ovisno o tipu morske obale (kamenita, šljunkovita i pješčana) primjenjuju se odgovarajuće metode čišćenja.

Ukoliko zapovjednik ŽOC-a ocijeni da daljnje čišćenje nije učinkovito o tome obavješćuje zapovjednika Stožera koji donosi odluku o prekidu radova uklanjanja onečišćenja morske obale.

5.2. POSTUPAK U SLUČAJU ONEČIŠĆENJA OPASNIM I ŠTETNIM TVARIMA

85. Ako je počinitelj onečišćenja poznat, istovremeno s radnjama za postupanje kod izlijevanja ulja/smjese ulja, pristupa se i utvrđivanju drugih tvari koje su ispuštene ili postoji opasnost od njihovog ispuštanja. Od zapovjednika pomorskog objekta, brodovlasnika i vlasnika tereta žurno se traži dostavljanje točnih podataka o vrsti tereta i njihovom smještaju na pomorskim objektu.

Ovisno o poziciji pomorskog objekta, vrsti tereta i opasnosti koju teret predstavlja po zdravlje ljudi te ovisno o meteorološkim uvjetima, zapovjednik Stožera naređuje

poduzimanje svih potrebnih mjera za zaštitu odnosno po potrebi evakuaciju stanovništva u blizini.

86. Uzorkovanje i analiza mora i po potrebi ispitivanje kakvoće zraka na onečišćenom području obavlja, uz poduzimanje mjera osobne zaštite, ovlašteni laboratorijski prema posebnim propisima.

Popis ovlaštenih laboratorijskih za uzorkovanje i analizu opasnih i štetnih tvari nalazi se u zapovjedništvu Stožera te se objavljuje na internet stranici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more.

87. Popis opasnih i štetnih tvari nalazi se u Prilogu VII.

88. Provodenje pojedinačnih akcija obavlja se prema uputstvu za postupanje opasnim i štetnim tvarima u dogovoru s proizvođačima i stručnjacima iz tog područja.

U nedostatku uputstva za postupanje s odgovarajućim opasnim i štetnim tvarima koristi se sustav REMPEC-a „Mediteranski integrirani informacijski sustav za potporu donošenju odluka - MIDSIS TROCS“ verzija 2.0 ili novija.

5.3. POSTUPAK U SLUČAJU IZVANREDNOG PRIRODNOG DOGAĐAJA U MORU

89. Za uklanjanje onečišćenja prouzrokovano izvanrednim prirodnim događajem u moru primjenjuje se postupak kao kod izljevanja ulja i/ili smjese ulja.

90. U slučaju potrebe stalnog izviđanja ugroženog područja, izviđanje se obavlja:

- s obale,
- iz zraka,
- s površine mora,
- ispod površine mora.

91. Poslove uklanjanja onečišćenja prouzrokovano izvanrednim prirodnim događajem obavlja se uz nadzor nadležnih znanstvene ustanove koje odredi Stožer ili ŽOC.

92. Ovisno o opsegu onečišćenja mora određuje se redoslijed područja za početak akcije.

93. U slučaju onečišćenja morske obale potrebno je provesti pripremne aktivnosti i aktivnosti uklanjanja skupljenog otpada u skladu s postupanjem kod ispuštanja ulja i/ili smjese ulja.

5.4. PODRUČJA PREDNOSTI U PROVEDBI PLANA INTERVENCIJA

94. Prednost u provedbi ovog Plana intervencija imaju zaštićena područja mora i užgajališta marikulture iz priloga V. i VI., zone mriješćenja i podvodni arheološki lokaliteti prema registru kulturnih dobara.

Popis podvodnih arheoloških lokaliteta prema registru kulturnih dobara nalazi se u zapovjedništvu Stožera i objavljuje se na internet stranicama središnjeg tijela državne uprave nadležnog za more. te se svake godine ažurira.

5.5. PRESTANAK DJELOVANJA PO PLANU INTERVENCIJA

95. Zapovjednik Stožera donosi odluku o prestanku djelovanja po Planu intervencija:

- kada su mjera djelovanja po Planu intervencija obavljena te prestala ugroza morskog okoliša,
- kada očekivani rezultati mjera postupanja po Planu intervencija mogu biti štetniji od samog onečišćenja mora.

96. Nakon prestanka djelovanja po Planu intervencija, cijelokupno osoblje koje je sudjelovalo u operacijama reagiranja potrebno je dekontaminirati, opremu i druga sredstva očistiti i servisirati te zajedno s neuporabljenim proizvodima i drugim sredstvima vratiti u skladišta.

5.6. DOKUMENTACIJA O DJELOVANJU PO PLANU INTERVENCIJA

97. Zapovjednik ŽOC-a i MRCC-a odnosno osoba koju zapovjednik zaduži, odgovorna je za vođenje dnevnika o tijeku djelovanja.

98. Dnevnik o tijeku djelovanja je dokument o provedenim operacijama reagiranja i koristi se za izradu konačnog izvješća i podnošenja zahtjeva za povrat finansijskih sredstava po poznatom počinitelju.

99. Dnevnik o tijeku djelovanja sadrži:

- podatke o poduzetim akcijama (mjesto, vrijeme, svrha),
- podatke o opremi koja se koristi tijekom akcije,
- podatke o angažiranim tehničkim sredstvima (vrsta, količina, svrha),
- osobne podatke i broj angažiranog osoblja te vremenu angažiranja,
- ostale podatke relevantne u odgovoru na nezgodu.

100. Zapovjednik ŽOC-a i MRCC-a po završetku djelovanja na temelju podataka iz dnevnika o tijeku djelovanja izrađuju konačno izvješće uz obračun troškova te ga zajedno s dnevnikom o tijeku djelovanja podnose zapovjedniku Stožera.

101. Za potrebe izrade dnevnika o tijeku djelovanju, izradit će se odgovarajuća programska aplikacija.

6. IZOBRAZBA I VJEŽBE

102. Sve osobe odredene za sudjelovanje u Planu intervencija moraju biti stručno oспособljene za njegovu provedbu. Izobrazba se obavlja na tečajevima i pokaznim vježbama na nacionalnoj i regionalnoj razini koje organizira Stožer odnosno ŽOC-evi, te na međunarodnoj razini koje se organiziraju kroz provedbu Subregionalnog plana ili od strane međunarodnih organizacija (REMPEC, EMSA i dr.).

103. Ciljevi tečajeva i vježbi su:

- unaprijeđenje suradnje i usklađivanja operativnog osoblja, a osobito interventnih ekipa,
- provjera zapovjednog ustroja planova intervencija,
- postizanje zadovoljavajuće razine priopćavanja osobito među interventnim ekipama koje sudjeluju u mjerama zajedničkog postupanja,
- provjera opreme i stjecanje iskustva u rukovanju s opremom, proizvodima i drugim sredstvima u mjerama postupanja,
- stjecanje iskustva kroz zajednički rad na međunarodnom nivou,
- izobrazba zapovjednog kadra, članova Stožera i ŽOC-a o procesu donošenja odluka i zapovijedanja te drugim općim pitanjima,
- analiza postupanja u slučajevima aktiviranja Plana intervencija i županijskih planova intervencija s naglaskom na postupanja pojedinih subjekata.

104. Pokazna vježba sastoji se od:

- provjere sustava priopćavanja,
- vježbe provjere spremnosti u provođenju djelovanja čišćenja mora i obale, te prosljedivanja informacija medijima,
- analize provedene pokazne vježbe.

105. Vježba provjere sustava priopćavanja provodi se jednom godišnje na nacionalnom i županijskom nivou.

106. Pokaznu vježbu Stožer provodi jedanput u tri godine, a ŽOC-evi jedanput godišnje. U godini kada se provodi nacionalna pokazna vježba, ne provode se vježbe ŽOC-a.

7. FINANCIRANJE

107. Plan intervencija financira se iz:

- Državnog proračuna na pozicijama središnjih tijela državne uprave nadležnih za more, zaštitu okoliša, zaštitu prirode i kulturne baštine;
- naknada za troškove od onečišćenja po poznatom onečišćivaču.

108. Iz sredstava državnog proračuna financira se:

- gradnja i održavanje brodova čistača mora,
- troškovi dijela hladnog pogona brodova čistača mora,
- troškovi administrativnih poslova i logističke potpore Stožera,
- troškovi izobrazbe na nacionalnoj i međunarodnoj razini,
- troškovi za zajednička reagiranja prema Subregionalni plan,
- troškovi snimanja stanja i kartiranja potonulih brodova i zrakoplova u vlasništvu Republike Hrvatske,
- izrada sanacijskih projekata i sanacija kod iznenadnih onečišćenja mora od potopljenih brodova u vlasništvu Republike Hrvatske,
- troškovi poduzimanja žurnih mjera kada je onečišćivač nepoznat,
- procjena rizika i osjetljivosti na području primjene Plana uključujući izradu karata osjetljivosti,
- troškovi izrade programskih aplikacija za provedbu Plana intervencija,
- troškovi za otklanjanje onečišćenja kod izvanrednih prirodnih događaja u moru.

109. Iznimno, u slučaju žurnog djelovanja otklanjanja opasnosti od onečišćenja mora, a onečišćivač je poznat, troškovi i izvršenje žurnog provođenja mjera, namiruju se iz Državnog proračuna do naplate od onečišćivača.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za more osigurava sredstva za rad pravnih i fizičkih osoba u obavljanju žurnih intervencija sprječavanja onečišćenja mora i sanacija posljedica onečišćenja, (tegljenje, gašenje požara, postavljanje brana, korištenje spremnika, ostale raspoložive opreme i dr.), te izrađuje troškovnik za najam odnosno korištenje plovila i opreme. Troškovnik se nalazi u zapovjedništvu Stožera.

Formatted: Font: Bold

Središnje tijelo državne uprave za zaštitu prirode osigurava sredstva za obavljanje žurnih intervencija uklanjanja onečišćenja i sanaciju posljedica onečišćenja u zaštićenim područjima.

110. Iz proračuna županije financiraju se:

- troškovi administrativnih poslova i logističke potpore ŽOC-a,
- troškovi izobrazbe na regionalnoj razini,
- procjena rizika i osjetljivosti na području primjene županijskog plana intervencija uključujući izradu karata osjetljivosti,
- troškovi snimanja stanja i kartiranja potonulih brodica, izrada sanacijskih projekata i sanacija kod iznenadnih onečišćenja mora,
- troškovi dijela hladnog pogona i održavanja brodova čistača mora, osnovne opreme i sredstava ŽOC-a za provedbu županijskog plana intervencija,

- troškovi provedbe mjera reagiranja kod iznenadnih onečićenja u slučaju žurnog djelovanja ili u slučaju nepoznatog onečićivača.

Po odluci predstavničkog tijela županije iz proračuna priobalnih jedinica lokalne samouprave financira se dio troškova za otklanjanje opasnosti od onečićenja te žurno provođenje mjera kod iznenadnog onečićenja mora.

8. NAKNADA TROŠKOVA

111. Onečićivač snosi troškove nastale onečićenjem morskog okoliša.

Troškovi iz stavka 1. ove točke obuhvaćaju:

- troškove zaštitnih mjera koje su poduzete sa svrhom da se onečićenje spriječi ili umanji i bilo koji gubitak ili šteta prouzročena ovim mjerama,
- troškove procjene onečićenja,
- troškove uzorkovanja i analize mora i po potrebi zraka uslijed onečićenja,
- troškove razumnih mjera koje su stvarno poduzete ili će se poduzeti za ponovno uspostavljanje ili nadomještanja prijašnjeg stanja morskog okoliša,
- naknadu troškova koji se mogu odrediti za štetu nastalu na zaštićenim prirodnim vrijednostima,
- naknadu za oštećenje imovine subjekata u provedbi Plana intervencija.

112. Zahtjev za naknadu štete zbog onečićenja morskog okoliša koju prouzroči plovni objekt koji prevozi ulje i/ili smjesu ulja, podnosi se protiv vlasnika broda na temelju Pomorskog zakonika, Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečićenja uljem i Međunarodne konvencije o osnivanju međunarodnog fonda za naknadu štete uzrokovane onečićenjem uljem.

9. INFORMIRANJE JAVNOSTI

113. Zapovjednik Stožera ili zapovjednik ŽOC-a odnosno osoba koju zapovjednik zaduži informira javnost o pojavi onečićenja mora, kao i o poduzetim radnjama čišćenja i sprječavanja dalnjeg onečićenja mora. Informiranje javnosti o onečićenju obavlja se dnevno na osnovi tiskovnih konferencijskih izjava za medije putem javnih glasila i ostalih medija.

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

114. Vlada će donijeti posebnu Odluku o žurnom postupanju za potrebe provedbe Subregionalnog plana iz točke 71. Plana intervencija u roku od četiri mjeseca od dana donošenja Plana intervencija.

115. Vlada će imenovati članove i zamjenike članova Stožera u roku od četiri mjeseca od dana donošenja Plana intervencija. Do imenovanja članova i zamjenika Stožera, Stožer imenovan prema Planu intervencija kod iznenadnog onečićenja mora u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 8/97) nastavlja s radom.

116. Vlada donosi svake godine operativni program za potrebe provedbe Plana intervencija..

117. Stožer će u roku od dva mjeseca od dana imenovanja članova i zamjenika donijeti Poslovnik o radu.

118. Predstavničko tijelo županije dužno je u roku od osam mjeseci od dana donošenja Plana intervencija donijeti županijski plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora.

119. Do donošenja županijskog plana intervencija na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Plana intervencija.

120. Župan je dužan imenovati članove i zamjenike članova ŽOC-a u roku od četiri mjeseca od dana donošenja Plana intervencija. Do imenovanja članova i zamjenika ŽOC-a, ŽOC imenovan prema Planu intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 8/97) nastavlja s radom.

121. Središnje tijelo državne uprave nadležno za more izradit će procjenu rizika i osjetljivosti morskog okoliša od onečišćenja za područje djelovanja Plana intervencija u roku dvije godine od dana donošenja Plana intervencija.

122. Središnje tijelo državne uprave nadležno za more izradit će troškovnik iz točke 110. alineje 2. Plana intervencija u roku od četiri mjeseca od dana donošenja Plana intervencija.

123. Župan će putem nadležnog tijela u županiji osigurati izradu procjene rizika i osjetljivosti morskog okoliša od onečišćenja za područje primjene županijskog plana intervencija u roku jedne godine od dana donošenja Plana intervencija.

124. Prilozi I., II., III., IV., V., VI. i VII. te Obrasci IN i PRS s odgovarajućim sadržajem tiskani su uz Plan intervencija i njegov su sastavni dio.

125. Stupanjem na snagu Plana intervencija prestaje važiti Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 8/97).

126. Plan intervencija stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama“.

KLASA:

Urbroj:

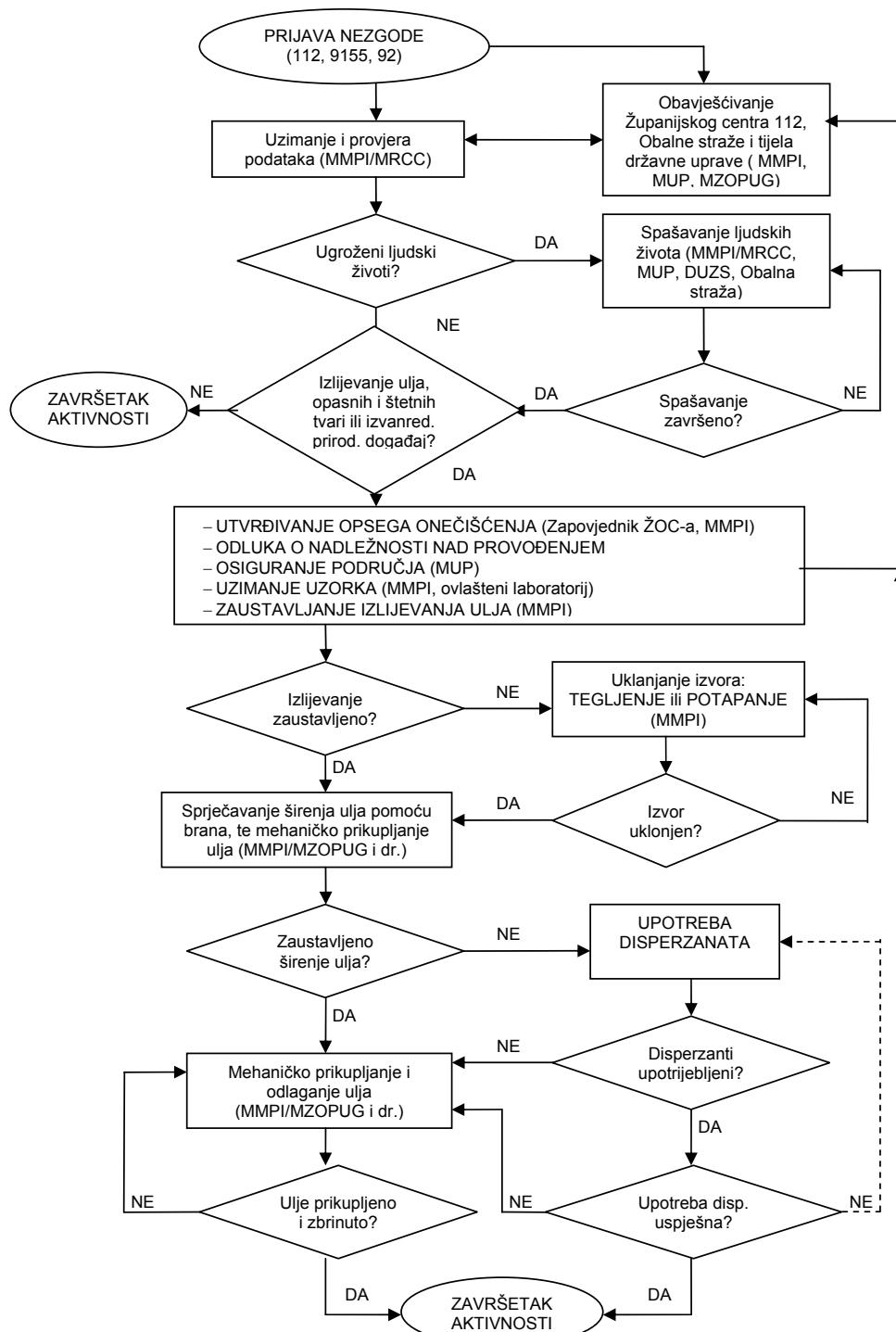
Zagreb, _____ 2008.

Predsjednik

dr.sc. Ivo Sanader, v.r.

Prilog I.

Shema tijeka obavješćivanja po Planu intervencija i djelovanja kod onečišćenja uljem i/ili smjesom ulja

Prilog II.
Popis ulja prema Prilogu I. MARPOL Konvencije

Asfaltni rastvori (Asphalt solutions)

Komponente za miješanje (*Blending stocks*)
Roofers flux (*Roofers flux*)
Ostaci (*Straight run residue*)

Ulja

Pročišćena (*Clarified*)
Sirova nafta (*Crude oil*)
Mješavine koje sadrže sirovu naftu (*Mixtures containing crude oil*)
Dizelsko ulje (*Diesel oil*)
Tekuće gorivo br. 4. (*Fuel oil no. 4*)
Tekuće gorivo br. 5. (*Fuel oil no. 5*)
Tekuće gorivo br. 6. (*Fuel oil no. 6*)
Ostatak tekućeg goriva (*Residual fuel oil*)
Ulje za cestovna vozila (*Road oil*)
Ulje za transformatore (*Transformer oil*)
Aromatično ulje (isključujući biljno ulje) (*Aromatic oils excluding vegetable oil*)
Maziva ulja i komponente za miješanje (*Lubricating oils and blending stocks*)
Mineralno ulje (*Mineral oil*)
Motorno ulje (*Motor oil*)
Penetrirajuće ulje (*Penetrating oil*)
Osovinsko ulje ili vretensko ulje (*Spindle oil*)
Turbinsko ulje (*Turbine oil*)

Destilati

Straight Run (*Straight Run*)
Flashed feed mješavine (*Flashed feed stocks*)

Plinsko ulje

Krakirano (*Cracked*)

Benzinske mješavine za otapanje

Alkilatno gorivo (*Alkylates fuel*)
Reformates (*Reformates*)
Polimerno gorivo (*Polymer-fuel*)

Benzini

Laki benzin (prirodni) (*Casing head – natural*)
Benzin za vozila (*Automotive*)
Benzin za avione (*Aviation*)
Straight Run (*Straight Run*)
Tekuće gorivo br. 1 – kerozin (*Fuel no. 1 – kerosene*)
Tekuće gorivo br. 1 – D (*Fuel no. 1 – D*)
Tekuće gorivo br. 2 (*Fuel no. 2*)
Tekuće gorivo br. 2 – D (*Fuel no. 2 – D*)

Goriva za mlazne avione

JP-1-kerozin (*JP-1 kerosene*)

JP-3 (*JP-3*)

JP-4 (*JP-4*)

JP-5 teški kerozin (*JP-5 kerosene, heavy*)

Gorivo za plinske turbine (*Turbo fuel*)

Kerozin (*Kerosene*)

Mineralni špirit (*Mineral spirit*)

Nafta

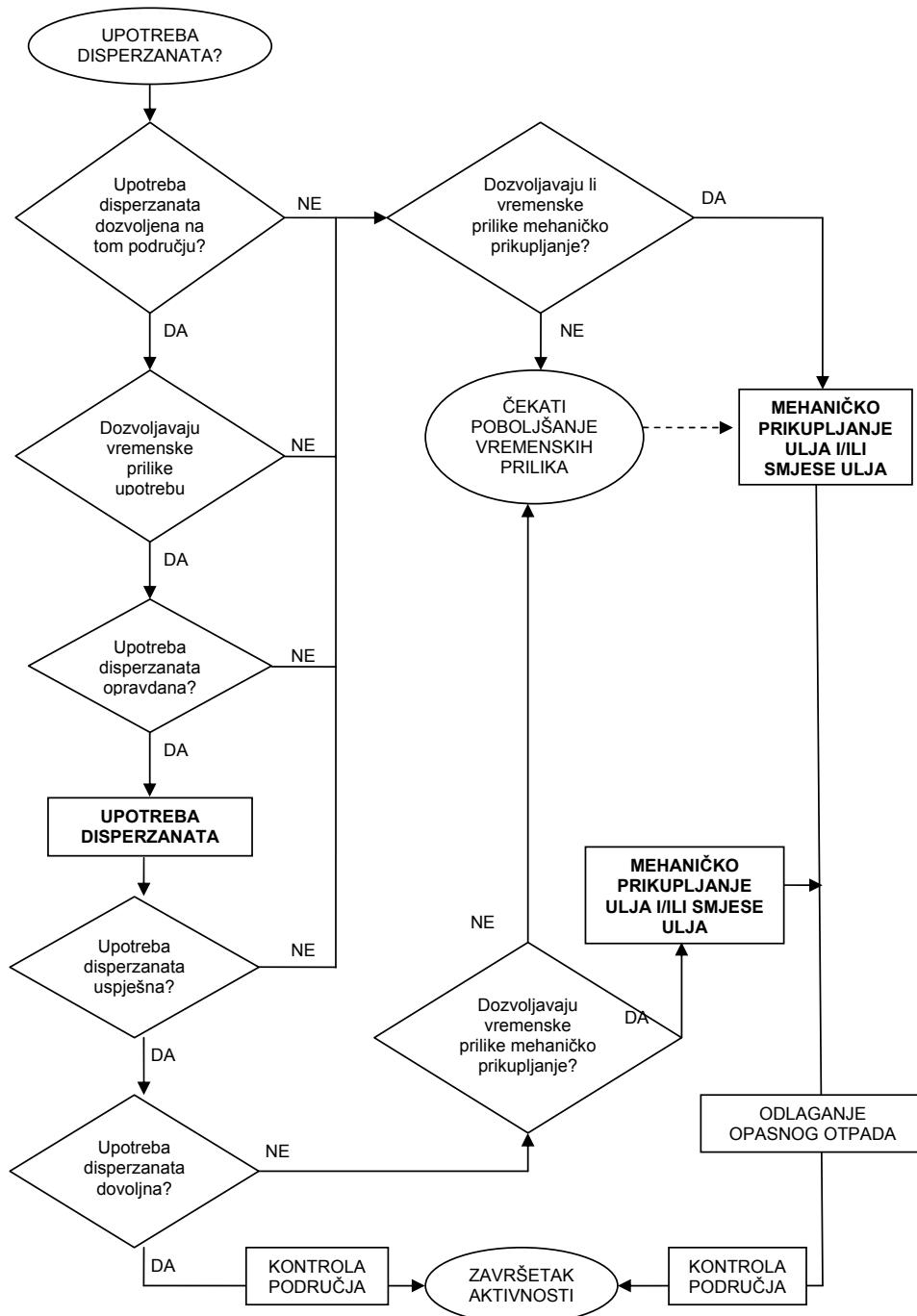
Otapala (*Solvent*)

Petrolej (*petroleum*)

Hearcut destilirano ulje (*Hearcut distillate oil*)

*Ovaj popis ulja ne treba smatrati sveobuhvatnim

Prilog III.
Shema upotrebe disperzanata

Prilog IV.

Popis disperzanata dozvoljnih za uporabu u Republici Hrvatskoj i državama članicama Europske unije *

POPIS ODOBRENIH DISPERZANATA	DISPERZANTI ODOBRENI U DRŽAVAMA
ATLANTOL AT7	Cipar
AGMA DR 379	Velika Britanija
AGMA OSD 379 SUPER CONCENTRATE	Cipar
AGMA OSD 569	Velika Britanija
EMULSOL LW	Velika Britanija
BIOREICO R93	Francuska
BIOVERSAL HC	Španjolska
BP ENESPERSE	Cipar
S-200	Španjolska
CAFLON OSD	Velika Britanija
COMPOUND W-2096	Velika Britanija
COREXIT 9500	Francuska
COREXIT 9600	Cipar
DASIC SLICKGONE EW	Velika Britanija
DASIC SLICKGONE LTE	Cipar
DASIC SLICKGONE NS	Cipar, Francuska, Velika Britanija
DISPEREP 12	Francuska
DISPER M	Francuska
DISPOLENE 36S	Francuska
EMULGAL C-100	Cipar, Francuska
ENERSPERSE 1040	Velika Britanija
FINASOL	Velika Britanija
FINASOL OSR 2	Cipar
FINASOL OSR 4	Cipar

FINASOL OSR 5 CONCENTRATE	Cipar
FINASOL OSR 7	Cipar
FINASOL OSR 12	Cipar
FINASOL OSR 51	Velika Britanija
FINASOL OSR 52	Cipar, Francuska
FINASOL OSR 61	Francuska
FINASOL OSR 62	Francuska
FINASOL OSR 121	Cipar
(GAMLEN) OD 4000 (PE 998)	Cipar, Francuska, Velika Britanija
(GAMLEN) OSR 2000	Cipar
GAMLEN OSR 4000	Velika Britanija
GAMLEN OSR LT 126	Cipar
GARD SLICKSOL	Velika Britanija
INIPOL IP 80	Francuska
INIPOL IP 90	Francuska
INIPOL IPC	Francuskla
AQ-11	Španjolska
MARICHEM OIL SPILL DISPERSANT	Grčka
MAXI-CLEAN 2	Velika Britanija
NEUTRALEX C	Francuska
NOKOMIS 3C	Španjolska
NU CRU	Francuska, Velika Britanija
OCEANIA 1000	Francuska
OIL SPILL DISPERSANT/NF	Cipar
OIL SPILL ELIMINATOR N/T	Cipar
OILER 60	Grčka
O.S.D-2B	Francuska
OSD/LT OIL SPILL DISPERSANT	Velika Britanija
RADIAGREEN OSD	Francuska, Velika Britanija

SEACARE ECOSPERSE	Velika Britanija
SEACARE OSD	Velika Britanija
SHELL DISPERSANT CONCENTRATE	Cipar
SHEL DISPERSANT LTX	Cipar
SUPERDISPERSANT 25	Cipar, Grčka, Velika Britanija
UNICLEAN OSD ENVIRO	Grčka
VECLEAN DISPERSANT	Velika Britanija

Navedeni popis preuzet je iz EMSA-inog *Inventorija nacionalnih politika djelovanja u svezi upotrebe disperzanata kod izljeva ulja u zemljama članicama EU* (EMSA: *Inventory of national policies regarding the use of oil spill dispersants in the EU Member states*, 6 November 2007)

Prilog V.

Popis zaštićenih područja mora

- Popis zaštićenih područja mora na temelju Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br.70/05)**

DIO MORA UZ ISTOČNE OBALE OTOKA CRESA I LOŠINJA

Registarski broj: P001
Kategorija: POSEBNI REZERVAT
Površina: 52576 ha (14,65 % površine županije)
Županija: Primorsko-goranska
Datum proglašenja: 26.7.2006.
Središnja točka: 44° 36' 4" N 14° 33' 47" E

JUGOISTOČNI DIO DELTE RIJEKE NERETVE

Registarski broj: 694
Kategorija: POSEBNI REZERVAT
Površina 250 ha (0,14 % površine županije)
Županija: Dubrovačko-neretvanska
Datum proglašenja: 7.10.1974.
Središnja točka:

MALOSTONSKI ZALJEV I MALO MORE

Registarski broj: 782
Kategorija: POSEBNI REZERVAT
Površina: 4821.4 ha (2,71 % površine županije)
Županija: Dubrovačko-neretvanska
Datum proglašenja: 31.3.1983.
Središnja točka: 42° 54' 5" N 17° 36' 19" E

MORE I PODMORJE LIMSKOG ZALJEVA

Registarski broj: 768
Kategorija: POSEBNI REZERVAT
Površina: 600 ha (0,21 % površine županije)
Županija: Istarska
Datum proglašenja: 24.7.1980.
Središnja točka:

BRIJUNI

Registarski broj: 789
Kategorija: NACIONALNI PARK
Površina: 3395 ha (1,2% površine županije)
Županija: Istarska
Datum proglašenja: 1983

KORNATI

Registarski broj: 766
Kategorija: NACIONALNI PARK
Površina: 22375 ha (7,47 % površine županije)
Županija: Šibensko-kninska
Datum proglašenja: 24.7.1980.
Središnja točka:

MLJET

Registarski broj: 4

Kategorija: NACIONALNI PARK

Površina: 5375 ha (3,02 % površine županije)

Županija: Šibensko-kninska

Datum proglašenja: 12.11.1960.

Središnja točka:

LASTOVSKO PODRUČJE

Registarski broj: 935

Kategorija: PARK PRIRODE

Površina: 195,38 ha (0,11 % površine županije)

Županija: Dubrovačko-neretvanska

Datum proglašenja: 10.10.2006.

Središnja točka:

TELAŠĆICA

Registarski broj: 818

Kategorija: PARK PRIRODE

Površina: 6706 ha (1,84 % površine županije)

Županija: Zadarska

Datum proglašenja: 24.3.1988.

Središnja točka: 43° 53' 29" N 15° 10' 22" E

2. Popis zaštićenih područja mora temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, br. 69/99, 151/03, 157/03)

ZONA OTOKA VISA, BRUSNIKA, SVECA I BIŠEVA

Obuhvaća morski pojas širine 300 metara od obale navedenih otoka, te svih ostalih otočića i hridi na udaljenosti do 2000 metara od navedenih otoka.

ZONA OTOKA LASTOVA, KOPIŠTA, SUŠCA I LASTOVNJAKA (DONJI ŠKOJI)

Obuhvaća morski pojas širine 300 metara od obale navedenih otoka, te svih ostalih otočića i hridi na udaljenosti do 2000 metara od navedenih otoka.

ZONA OTOKA PALAGRUŽE

Obuhvaća morski pojas širine 300 metara od obale navedenih otoka, te svih ostalih otočića i hridi na udaljenosti do 2000 metara od navedenih otoka.

ZONA OTOKA MLJETA

obuhvaća morski pojas širine 300 metara od obale navedenog otoka, te svih ostalih otočića i hridi na udaljenosti do 2000 metara od navedenih otoka.

ZONA CAVTAT

Obuhvaća morski pojas omeđen sljedećim točkama:

- N=42° 35' 44" (zapadni rt otočića Supetar)
- N=42° 35' 18" (zapadni rt otočića Bobara)
- N=42° 34' 19" (istočni rt otočića Mrkan)
- N=42° 34' 19" (Seka V. Označena plutačom karakteristikama B BI(2)24)
- N=42° 35' 19" (hrid Šuperka)

Prilog VI.

Popis aktivnih uzgajališta marikulture

ZADARSKA ŽUPANIJA

1. SI od otoka Gira, K.O. Vrgada, općina Pakoštane
2. NW od otoka Kudica
3. NW od otoka Fulija
4. SW strana otoka Ugljana, pod Mrđinom, općina Kali
5. SI strana otoka Zverinca, općina Sali
6. N od otoka Žižanjan
7. otok Bisage, općina Kukljica
8. N od otoka Košara
9. N od otoka Golac
10. uvala Zaglavić
11. južno od otoka Veli Školj
12. Ninski zaljev
13. Maslinjak, K.O. Tkon
14. SZ od uvale Velo i Malo žalo, Dugi otok, općina Sali
15. otočići Školjić Veli, Školjić mali, Oblik i Murvenjak
16. uvala Dumboka, općina Sali
17. uvala Vela Svežina
18. uvala Dinjiška, Pag
19. između otoka Iža i otoka Sridnji, K.O. Veli Iž
20. uvala Kablin, otok Pašman
21. otočić Glurović, SZ od otoka Iža
22. uvala Stara Povljana, otok Pag
23. Novsko ždrilo
24. uvala Seline
25. Novigradsko more

SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

26. ispred Morotove glave, otok Brač
27. uvala Smrka, Brač
28. otok Kluda, općina Marina
29. uvala Grška mala i Grška vela, Brač
30. uvala Stipan Jaz
31. uvala Movar, općina Rogoznica
32. uvala Duboka, općina Sućuraj
33. uvala Šešula, otok Šolta
34. uvala Peleš
35. uvala Mrtinovik
36. uvala Vela luka
37. uvala Maslinova, Brač
38. uvala Rasovatica, općina Sućuraj
39. uvala Vlaška
40. uvala Luka, općina Pučišće, Brač

DUBROVAČKA ŽUPANIJA

- 41. Malostonski zaljev i Malo more
- 42. uvala Sobra, Mljet
- 43. Bezdija vela

ŠIBENSKO – KNINSKA ŽUPANIJA

- 44. ušće rijeke Krke
- 45. uvala Ovča, Zaton, Raslina
- 46. pod Tušćicom, Murter
- 47. uvala Ljuta

PRIMORSKO – GORANSKA ŽUPANIJA

- 48. uvala Kaldonta, otok Cres
- 49. uvala Žrnovnica
- 50. uvala Veli bok, otok Cres

ISTARSKA ŽUPANIJA

- 51. zaljev Budava
- 52. Limski kanal
- 53. Piranski zaljev
- 54. Červar-Ćivran
- 55. rt Soline
- 56. zaljev Raša
- 57. Solaris
- 58. Pomerski školjić
- 59. uvala Valun
- 60. Savudrijska vala

Prilog VII.

Opasne i štetne tvari

Za potrebe Plana intervencija pod opasnim i štetnim tvarima podrazumijevaju se:

- opasne tvari prema IMDG kodeksu
- onečišćujuće tvari prema IMDG kodeksu
- kemikalije prema IBC kodeksu
- opasne rasute tvari prema BC kodeksu
- opasni plinovi prema IGC kodeksu

OBRAZAC IN

IZVJEŠĆE O NEZGODI

[ZOC] , [MRCC] ili [STOŽER]:

Zapovjednik:

Adresa:

Tel./fax:

1. Opći podaci

Mjesto, datum i vrijeme nezgode:

Vrsta aktivnosti:

2. Vrsta nezgode

[eksplozija] [požar] [ispuštanje ulja] [ispuštanje opasnih tvari] [dr.(upisati)]

Ispuštene tvari (vrsta i količina):

---

3. Poduzete aktivnosti

---

4. Uzroci nezgode

- Poznati: _____
- _____
- Nepoznati
 Informacija će biti dostavljena nakon završetka ispitivanja uzroka nezgode

5. Posljedice nezgode

Kratkoročne posljedice po okoliš:

Dugoročne posljedice po okoliš:

Broj izloženih osoba:

Broj poginulih:

Broj ranjenih osoba:

Broj otrovanih osoba:

Broj evakuiranih osoba:

Materijalna šteta:

Opasnost je još prisutna: DA NE

6.Ostalo:

Zapovjednik ZOC-a, MRCC-a, ili Stožera

M.P.

OBRAZAC PRS

POLREP SUSTAV

Sažeti POL REP na engleskom jeziku:

A summarized list of POLREP is given below.

		Address from .... to ....
INTRODUCTORY PART		Date Time Group
		Identification
		Serial number
	1	Date and time
PART I (POLWARN)	2	Position
	3	Incident
	4	Outflow
	5	Acknowledge
	40	Date and time
	41	Position
	42	Characteristics of pollution
	43	Source and cause of pollution
	44	Wind direction and speed
	45	Current or tide
	46	Sea state and visibility
PART II (POLINF)	47	Drift of pollution
	48	Forecast
	49	Identity of observer and ships on scene
	50	Action taken
	51	Photographs or samples
	52	Names of other States informed
	53-59	Spare
	60	Acknowledge
PART III (POLFAC)	80	Date and time
	81	Request for assistance
	82	Cost
	83	Pre-arrangements for the delivery
	84	Assistance to where and how
	85	Other States requested
	86	Change of command
	87	Exchange of information
	88-98	Spare
	99	Acknowledge

Sažeti POLREP na hrvatskom jeziku:

		Adresa od .... za ....
UVODNI DIO		Grupa datum-vrijeme
		Identifikacija
		Serijski broj

DIO I (POLWARN)	1	Datum i vrijeme
	2	Pozicija
	3	Incident (nesreća)
	4	Istjecanje (protok)

DIO II (POLINF)	40	Datum i vrijeme
	41	Pozicija
	42	Osobine (karakteristike) onečišćenja
	43	Izvor i uzrok onečišćenja
	44	Smjer i brzina vjetra
	45	Morska struja ili morska mjena
	46	Stanje mora i vidljivost
	47	Kretanje onečišćenja
	48	Prognoza
	49	Identitet promatrača i broda na mjestu događaja
	50	Poduzeta akcija
	51	Fotografije ili uzorci
	52	Imena ostalih obaviještenih zemalja
	53-59	Rezervno
	60	Potvrda
DIO III (POLFAC)	80	Datum i vrijeme
	81	Zahtjev za pomoć
	82	Troškovi
	83	Prethodni dogovori za dostavu
	84	Pomoć – gdje i kako
	85	Ostale države od kojih je zatražena pomoć
	86	Promjena zapovjedništva
	87	Razmjena informacija
	88-98	Rezervno
	99	Potvrda

POLREP SUSTAV IZVJEŠĆIVANJA O ONEČIŠĆENJU (POLREP) – sažeto objašnjenje

- 1 Sustav izvješćivanja o onečišćenju se upotrebljava između ugovornih stranaka Protokola o suradnji u sprječavanju onečišćenja s brodova i, u slučaju opasnosti, suzbijanju onečišćavanja Sredozemnog mora (Protokol o sprječavanju i iznenadnoj opasnosti) Barcelonske konvencije i između ugovornih stranaka i Regionalnog centra (REMPEC) za razmjenu informacija kada se dogodi onečišćenje mora ili kada je prisutna prijetnja onečišćenju mora.
- 2 POLREP je podijeljen u tri dijela:
  - .1 Dio I ili POLWARN (brojevi od 1-5) POLLution (onečišćenje) daje prvu informaciju ili upozorenje WARNING (upozorenje) o onečišćenju ili opasnosti
  - .2 Dio II or POLINF (brojevi od 40-60) POLLution (onečišćenje) daje detaljno dodatno izvješće INFORMATION (informacija) kao i izvješće o situaciji
  - .3 Dio III or POLFAC (brojevi 80-99) POLLution (onečišćenje) upotrebljava se za traženje pomoći FACilities (sredstva) od ostalih Ugovornih stranaka i za definiranje operativnih pitanja vezanih za pomoć
- 3 Podjela u tri dijela je samo u svrhu identifikacije. Iz tog razloga slijed brojeva nije upotrijebљen. To omogućava primatelju da na pogled prepozna po brojevima da li je riječ o dijelu I (1-5), dijelu II (40-60) ili dijelu III (80-99). Ova metoda podjele neće niti na koji način isključiti korištenje svih brojeva u cjelovitom izvješću ili pojedinačnu upotrebu određenih brojeva iz svakog dijela ili upotrebu pojedinačnih brojeva iz različitih dijelova stavljenih u jedno izvješće.
- 4 Dio II je logičan slijed dijela I. Nakon slanja dijela I, odnosna stranka može obavijestiti ostale stranke o svojoj procjeni o prirodi i obuhvatu incidenta koristeći odgovarajuće brojeve iz dijela II.
- 5 Dio III se koristi isključivo za upućivanje zahtjeva za pomoć i ostalih vezanih pitanja

POPIS KRATICA

AIS	Automatski identifikacijski sustav brodova (engl. Automatic Identification System)
ADRIREP	Sustav obveznog javljanja brodova u Jadranskoj mori (engl.: Mandatory ship reporting system in the Adriatic Sea)
BC kodeks	Međunarodni pomorski za sigurno rukovanje krutim rasutim teretima (engl. Code of Safe Practice for Solid Bulk Cargoes),
EMSA	Europska agencija za sigurnost na moru (engl. European Maritime Safety Agency)
IBC kodeks	Međunarodni pomorski kodeks o gradnji i opremi brodova za prijevoz opasnih kemikalija u trupu (engl: International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk)
IGC kodeks	Međunarodni pomorski kodeks o gradnji i opremi brodova za prijevoz tekućih plinova u trupu (engl. International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk)
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
IMO	Međunarodna pomorska organizacija
IMDG kodeks	Međunarodni pomorski kodeks o opasnim tvarima (engl.: International Marine Dangerous Goods code)
IOPC Funds	Međunarodni fond za naknadu štete zbog onečišćenja uljem
JERC	Centar za zajedničko reagiranje u slučaju opasnosti
MIDSIS-TROCS	Mediteranski integrirani informacijski sustav za potporu donošenju odluka (engl. Mediterranean Integrated Decision Support Information System (MIDSIS-TROCS))
MRCC	Nacionalna središnjica za usklajivanje traganja i spašavanja na moru (engl.: Maritime Rescue Coordination Centre)
MEDPOL	Program za procjenu i kontrolu onečišćenja u području Mediterana (engl. Programme for the Assessment and Control of Pollution in the Mediterranean)
MARPOL KONVENCIJA	Međunarodna konvencija o sprječavanju onečišćenja mora s brodova („Narodne novine - Međunarodni ugovori“, broj 1/92 i 4/05)
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
MZOPUG	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
OPRC	Međunarodna konvencija o pripravnosti, akciji i suradnji za slučaj onečišćenja uljem iz 1990. godine, („Narodne novine - Međunarodni ugovori“, broj 2/97)
POLREP	Sustav za izvješćivanje o onečišćenju
PSSA	Područje posebno osjetljivog mora (engl. Particularly Sensitive Area)
Prevention and Emergency Protocol	Protokol o suradnji u sprječavanju onečišćavanja s brodova i, u slučajevima opasnosti, u suzbijanju onečišćavanja Sredozemnog mora, Međunarodne konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja („Narodne novine - Međunarodni ugovori“, broj 12/03).
RC	Regionalni centar
REMPEC	Regionalni centar za žurne intervencije u slučaju onečišćenja Sredozemnog mora (engl. Regional Marine Pollution Emergency Response Centre for the Mediterranean Sea)

SRS	Sustav obveznog izvješćivanja s brodova Međunarodne pomorske organizacije (IMO) (engl. Ship Reporting System)
UNEP/MAP	Program za okoliš Ujedinjenih Naroda / Mediteranski akcijski plan (engl. United Nation Environmental Programme/Mediterranean Action Plan)
VHF	Vrlo visoka frekvencija
ZERP	Zaštićeni ekološko ribolovni pojas
ŽOC	Županijski operativni centar